

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 60.

Vydána dne 11. června 1924.

Obsah 117. Zákon o požadování dopravních prostředků pro účely vojenské.

117.

Zákon ze dne 13. května 1924

o požadování dopravních prostředků pro účely vojenské.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

ČÁST I.

Všeobecná ustanovení společná.

§ 1.

Předmět a účel požadování.

(1) Stát (vojenská správa) jest oprávněn požadovati podle tohoto zákona dopravní prostředky uvedené v odst. (2) pro účely vojenské za mobilisace a ve válce, jakož i za mimořádného povolání zálohy v míru podle § 27 branného zákona ze dne 19. března 1920, č. 193 Sb. z. a n. (br. zák.); za předpokladů dále uvedených může býti kromě toho nařízeno v míru odevzdání dopravních prostředků vojenské správě k používání na mobilizační cvičení na zkoušku.

(2) Dopravními prostředky, jež lze podle tohoto zákona požadovati, jest rozuměti koně, muly, mežky, osly a jiná tažná zvířata, vozidla (pro zvířecí potah), postroje, motorová vozidla a letadla (vše i s příslušenstvím).

§ 2.

Stanovení rozsahu požadování dopravních prostředků a jeho rozvržení na územní oblasti.

(1) Rozsah požadování dopravních prostředků k účelům uvedeným v § 1 stanoví ministr národní obrany.

(2) Podle toho stanoví pak ministr národní obrany v dohodě s ministrem vnitra po slyšení zúčastněných ministrů [§ 14 (2), 28,

34 (2)] potřebné směrnice, podle nichž jest rozvrhnouti rozsah požadovaných předmětů na jednotlivé územní oblasti; při tom jest míti náležité zřetí nejen na vojenské zájmy, nýbrž i na hospodářské poměry jednotlivých územních oblastí.

§ 3.

Povinnosti držitelů dopravních prostředků.

(1) Každý držitel dopravního prostředku, pokud není podle tohoto zákona osvobozen, jest povinen podle dále uvedených ustanovení svoje dopravní prostředky s příslušenstvím přihlásiti k soupisu, podrobiti je klasifikačnímu řízení a na nařízené povolání dopravních prostředků odevzdati je vojenské správě do vlastnictví nebo k používání; další závazky držitelů dopravních prostředků uvedeny jsou na příslušných místech tohoto zákona.

(2) Závazek držitelů dopravních prostředků odevzdati je vojenské správě (do vlastnictví nebo k používání) trvá po jejich povolání (§ 5) tak dlouho, pokud není provedena úplná demobilisace, po případě pokud nejsou — při mimořádném povolání zálohy v míru podle § 27 br. zák. — povolané ročníky zálohy propuštěny z činné služby; při povolání dopravních prostředků na zkoušku trvá závazek potud, dokud není cvičení skončeno.

(3) Držitelem při provádění tohoto zákona jest rozuměti vlastníka věci, a není-li věc u něho, osobu, která ji má ve své moci.

(4) Pokud zákon nestanoví jinak, podléhají povinnostem v něm uvedeným i držitelé cizí státní příslušnosti.

§ 4.

Osvobozené dopravní prostředky.

(1) Podle tohoto zákona nemohou býti požadovány:

a) dopravní prostředky, jež jsou určeny k osobnímu používání

aa) osob požívajících exteritoriality podle mezinárodního práva,

bb) v republice Československé pověřených přednostů konsulárních úřadů z povolání, jakož i u těchto úřadů přidělených konceptních úředníků z povolání cizích mocností, jsou-li cizozemci, za předpokladu, že vzájemnost jest zabezpečena;

b) dopravní prostředky, patřící zastupitelským úřadům cizích mocností na území republiky Československé zřízeným nebo mezinárodním komisím požívajícím exteritoriality a určené k jejich úřední potřebě. Osvobození dopravních prostředků patřících konsulátům cizích mocností nastává jen tehdy, je-li vzájemnost zabezpečena.

(2) Dopravní prostředky uvedené v odst. (1) nepodléhají ani soupisu podle tohoto zákona.

(3) Kromě toho stanoví příslušná ustanovení dalších částí tohoto zákona, které z dopravních prostředků jsou osvobozeny od povinného odevzdání.

§ 5.

Povolání dopravních prostředků.

(1) Povolání dopravních prostředků — mimo povolání jich na zkoušku podle dále uvedených ustanovení — může býti nařízeno pouze za mobilisace a ve válce, jakož i za mimořádného povolání zálohy v míru podle § 27 br. zák.

(2) Povolání dopravních prostředků za mobilisace, ve válce a za mimořádného povolání zálohy v míru podle § 27 br. zák. nařizuje politický úřad ihned, jakmile jest k tomu ministerstvem národní obrany po dohodě s ministerstvem vnitra vyzván.

§ 6.

Náhrada za požadované dopravní prostředky.

(1) Vojenská správa je povinna poskytnouti za dopravní prostředky odevzdané do používání náhradu podle dále uvedených ustanovení, a to ve výši, již určí vládní nařízení.

(2) Za dopravní prostředky převzaté vojenskou správou do vlastnictví, pokud se týče za dopravní prostředky, jež podle dalších ustanovení přejdou po jisté době používání do vlastnictví vojenské správy, je tato povinna zaplatiti, pokud zákon nestanoví jinak, jejich

obecnou cenu určenou buď při klasifikaci těchto dopravních prostředků nebo — nebyla-li při klasifikaci cena určena — obecnou cenu stanovenou při jejich převzetí podle dalších ustanovení.

(3) Převezme-li vojenská správa dopravní prostředky původně do používání a teprve později do vlastnictví, po případě přejdou-li dopravní prostředky po jisté době používání podle dalších ustanovení po zákonu do vlastnictví vojenské správy, jest tato povinna za ně zaplatiti obecnou cenu určenou buď při klasifikaci těchto dopravních prostředků nebo — nebyla-li při klasifikaci cena určena — obecnou cenu stanovenou při jejich převzetí do používání podle dalších ustanovení, při čemž se započítají do této ceny částky, jež byly zaplacený za používání dotčeného dopravního prostředku.

§ 7.

Navrácení dopravních prostředků, jež byly převzaty vojenskou správou do používání, a náhrada za jejich poškození.

(1) Dopravní prostředky, jež převzala vojenská správa jen do používání, jest oprávněna po dobu, pokud závazek držitelův podle § 3 (2) trvá a pokud nepřevzeme těchto předmětů podle dále uvedených ustanovení dodatečně do vlastnictví, po případě pokud tyto předměty nepřejdou po jisté době používání po zákonu do jejího vlastnictví, kdykoli vrátiti; jest povinna tak učiniti nejpozději posledním dnem demobilizačním, pokud se týče dnem, jímž budou úplně propuštěny z činné služby ročníky zálohy povolané mimořádně podle § 27 br. zák., a v případě použití dopravních prostředků na mobilizační cvičení na zkoušku neprodleně po skončení cvičení.

(2) Vrácení děje se komisionelně, a sice v oblasti politického úřadu I. stolice, v níž byl dopravní prostředek vojenské správě k používání odevzdán. Předsedou komise pro vrácení dopravních prostředků jest zástupce politického úřadu I. stolice a členy jsou zástupce vojenské správy a zástupce finanční správy. Kromě toho jest při komisionelním jednání přítomen zástupce obce, v níž komise úřaduje. Odborné zájemnické kruhy a obce, z nichž byly dopravní prostředky odevzdány, mohou vyslati ke komisi svého zástupce. Zástupci obce, pokud se týče odborných zájemnických kruhů, nejsou oprávněni jakkoli do úředního jednání komise zasahovati; úkolem jejich jest pečovati o zájmy držitelů ke komisi se nedostavivších, a sice tak, že péče tato přísluší

především zástupci odborných zájemnických kruhů, a není-li ho, zástupci obce, z níž byl dopravní prostředek odevzdán; není-li ani posléz uvedený zástupce přítomen, přechází vzpomínaná péče na zástupce obce, v níž komise určuje. Podrobnosti o vysílání zástupců odborných zájemnických kruhů stanoví vládní nařízení.

(3) Vrácení dopravních prostředků spolu i s výzvou, aby jich držitelé se o ně u komise přihlásili, budiž vyhlášeno způsobem v místě obvyklým. Za držitele, jemuž se má dopravní prostředek vrátiti, jest považovati osobu, jež předloží průkaz vydaný přejímací komisí o převzetí dotčeného dopravního prostředku vojenskou správou, leč by byly před vrácením dopravního prostředku učiněny proti osobě průkaz předkládající námitky.

(4) Vojenská správa jest povinna nahraditi držiteli škodu způsobenou na vrácených dopravních prostředcích; za opotřebení dopravních prostředků vzniklé obyčejným používáním věci, jakož i za poškození zaviněné držitelem neb jeho lidmi se však náhrada neposkytuje. Vojenská správa jest oprávněna svým zástupcem v komisi převzít dopravní prostředek do vlastnictví za náhradu podle ustanovení § 6 (3).

(5) O náhradu škody podle ustanovení předchozího odstavce má držitel, po případě osoba, již přísluší péče o jeho zájmy, nedostaví-li se ku komisionálnímu jednání, požádati před převzetím vráceného dopravního prostředku u komise, za jejíž součinnosti se tento dopravní prostředek vrací [odst. (2)]. Před vrácením dopravního prostředku lze na žádost provést jeho potřebné odborné přezkoušení.

(6) Nebylo-li možno o vadách dopravního prostředku přesvědčiti se při jeho odborném přezkoušení, anebo jde-li o vady skryté, lze uplatniti nárok na náhradu škody i po převzetí dopravního prostředku, a sice nejpozději do čtyř neděl ode dne převzetí pod podmínkou, že dotčená vada byla úředně zjištěna nejpozději do patnácti dnů ode dne převzetí. Náhradu škody lze v tomto případě poskytnouti jen tehdy, prokáže-li se nesporně, že škoda povstala před vrácením dopravního prostředku v době, kdy byl v používání vojenské správy, a že na ní nelze ani držiteli ani jeho lidem přičítati žádné viny.

(7) O nárocích na náhradu škody, jež byly podle ustanovení tohoto paragrafu ohlášeny,

vykoná komise uvedená v odst. (2) — a to podle potřeby za účasti znalců — potřebné šetření, jehož účelem jest zjistiti všechny okolnosti nutné k posouzení oprávněnosti ohlášeného nároku. Šetření vykonané touto komisí přísluší přezkoumati komisi zřízené u politického úřadu II. stolice, v jehož oblasti působila komise I. stolice; komise u politického úřadu II. stolice jest složena ze zástupce tohoto politického úřadu jakožto předsedy, ze zástupce vojenské správy a finanční správy. O ohlášených nárocích na náhradu škody rozhoduje s konečnou platností meziministerská komise, složená ze zástupce ministerstva národní obrany, jenž komisi předsedá, zástupce ministerstva vnitra a ministerstva financí; komise tato přibere v jednotlivých případech podle potřeby jako členy zástupce ostatních zúčastněných ministerstev. Vládním nařízením mohou býti komise zřízené u politického úřadu I., pokud se týče II. stolice, zmocněny, aby o ohlášených nárocích rozhodovaly za předpokladů v nařízení tom uvedených až do jisté výše samy; bližší ustanovení o opravných prostředcích proti takovýmto rozhodnutím budou obsažena rovněž ve vzpomínutém vládním nařízení.

(8) Komise uvedené v předcházejícím odstavci rozhodují o tom, zdali jest tu povinnost vojenské správy k náhradě škody, většinou hlasů; o výši náhrady, již jest za škodu poskytnouti, rozhoduje, nejsou-li všichni členové komise souhlasného mínění, průměr částek, jež byly jednotlivými členy komise naznačeny.

(9) Nebyl-li dopravní prostředek držitelem při komisi podle ustanovení předchozích odstavců převzat, budiž ponechán prozatím v uschování vojenské správy na náklad a nebezpečí držitele. Vojenská správa prodá takové dopravní prostředky veřejnou dražbou, pakliže se jich držitel o jich vydání do osmi dnů po doručení písemného vyzvání politického úřadu I. stolice nepřihlásí.

§ 8.

Rozprodej dopravních prostředků do vlastnictví převzatých.

Nařídí-li vojenská správa rozprodej dopravních prostředků podle tohoto zákona do vlastnictví převzatých, buď při tom podle možnosti přihlíženo především k uchazečům, kteří přenechali podle tohoto zákona vojenské správě dopravní prostředky.

§ 9.

Rozhodování politických a vojenských úřadů ve vzájemné dohodě a odvolání proti takovým rozhodnutím (opatřením).

(1) Tam, kde podle tohoto zákona rozhodují (opatření činí) politické a vojenské úřady (velitelství) ve vzájemné dohodě, rozhodují o věci (opatření činí), nedojde-li k dohodě mezi politickým a vojenským úřadem (velitelstvím) I. stolice, politický úřad II. stolice v dohodě se zemským vojenským velitelstvím; nedojde-li k dohodě mezi politickým úřadem II. stolice a zemským vojenským velitelstvím, ministerstvo národní obrany v dohodě s ministerstvem vnitra.

(2) Proti rozhodnutím (opatřením) politických úřadů vydaným v dohodě s příslušným vojenským úřadem (velitelstvím) lze podati odvolání podle všeobecných zásad platných v řízení správním. Nedošlo-li mezi politickým úřadem II. stolice a zemským vojenským velitelstvím k dohodě o vyřízení odvolání, rozhodne o něm ministerstvo národní obrany v dohodě s ministerstvem vnitra.

(3) Odvolání nemají odkladného účinku; úřady, proti jichž rozhodnutím odvolání směřuje, mohou však ve vzájemné dohodě v případech zřetele hodných přiznati odvoláním účinek odkladný.

§ 10.

Spolupůsobení obcí a notářů.

(1) Obce jsou povinny vésti výkazy potřebné k přípravě klasifikace a povolání dopravních prostředků a působiti také při jednáních souvisejících s provedením tohoto zákona; podrobnosti stanoví vládní nařízení.

(2) Úkoly uložené tímto zákonem obecním úřadům provede na Slovensku a v Podkarpatské Rusi příslušný obecní (obvodní) notář (městský notářský úřad); u něho jest činiti hlášení, jež se v ostatních územích Československé republiky činí u obecních (městských) úřadů.

§ 11.

Ustanovení o státních dopravních prostředcích.

Předpisy tohoto zákona, upravující soupis, klasifikaci, ocenění, přejímání a vracení dopravních prostředků, jakož i stanovení náhrady a způsobu placení, nevztahují se na dopravní prostředky patřící státu. O těchto úkonech,

pokud jde o dopravní prostředky, jichž vlastníkem jest stát, dohodně se ministerstvo národní obrany s příslušným odborným ministerstvem.

ČÁST II.

Zvláštní ustanovení o požadování koní evidenčních.

§ 12.

Předmět požadování.

(1) K účelům uvedeným v § 1 mohou býti požadovány všechny koně, pokud nejsou podle § 13 osvobozeny; koně požadované podle této části zákona jsou povinni držitelé přenechati státu (vojenské správě) podle ustanovení dále uvedených za náhradu do vlastnictví nebo k používání. Kone převzaté jen k používání přecházejí po šedesátidenním používání ode dne převzetí počínajíc po zákonu do vlastnictví vojenské správy; ustanovení toto neplatí při povolání koní na mobilisační cvičení na zkoušku podle § 25.

(2) To, co platí o koních, vztahuje se též na muly, mezky a osly.

§ 13.

Osvobozené koně.

(1) Od povinného odevzdání jsou osvobozeny — kromě případů uvedených v § 4 (1) — koně:

a) jichž nezbytně potřebují příslušníci branné moci a četnictva k výkonu své služby,

b) jichž jest nezbytně zapotřebí k dopravě pošty,

c) jichž potřebují duchovní, lékaři a zvěrolékaři nezbytně k výkonu svého povolání na venkově, a to nejvýše po dvou,

d) jichž jest nezbytně zapotřebí pro policii, zdravotní službu, dále koně serologických ústavů, jichž se používá k výrobě ser a ke studijním účelům, jakož i koně, jichž jest nezbytně zapotřebí pro stálé hasičstvo,

e) nezbytně potřebné hospodářské a všechny chovné koně státních a zemských (župních) úřadů a ústavů,

f) stálí chovní hřebci a klisny soukromých chovných ústavů,

g) licencovaní soukromí hřebci,

h) koně výhradně a trvale určené k dostihovým účelům,

i) koně pracující stále pod zemí v dolech,

j) koně, které v roce klasifikace koní nedosáhnou čtvrtého roku věku,

k) vysokobřezí klisny a klisny se ssajícími hříbaty po dobu čtyřměsíčního ssání,

l) koně, které pro nemoc anebo pro nebezpečí zavlečení nákazy nemohou nebo nesmějí opustiti stáje,

m) chovné klisny zapsané v (zemských) kmenových knihách; pokud budou osvobozeny klisny zapsané do jiných (spolkových a družstevních) plemenných knih, bude stanoveno vládním nařízením.

(2) Kromě případů uvedených v předchozím odstavci může ministerstvo národní obrany po slyšení příslušného odborného ministerstva osvoboditi od povinného odevzdání koně, jejichž jest nezbytně zapotřebí pro podniky sloužící válečným účelům.

(3) Držitelé koní uvedených v předchozích odstavcích, vyjímajíc § 4 (1) a 11, nejsou vyňati z povinnosti přihlásiti koně k soupisu podle dále uvedených ustanovení; při tom jest jejich věci uplatniti nárok na osvobození a prokázati důvod osvobozovací.

(4) Důvody osvobozovací, jež splněny byly již před klasifikací, nelze uplatňovati teprve po klasifikaci. Po klasifikaci lze uplatňovati u koní s evidenčním listem pouze ty důvody osvobozovací, jež vznikly teprve po klasifikaci.

(5) O osvobození podle odst. (1) rozhoduje politický úřad I. stolice místa pobytu držitele; v poslední stolici přísluší rozhodování ministerstvu národní obrany v dohodě s ministerstvem vnitra.

§ 14.

Úhrada potřeby koní.

(1) Úhrnnou potřebu koní stanoví ministr národní obrany (§ 2).

(2) Podle toho vydá ministr národní obrany v dohodě s ministrem vnitra po slyšení ministra zemědělství potřebné směrnice pro zemská vojenská velitelství a politické úřady II. stolice, podle nichž tyto úřady ve vzájemné dohodě provedou rozvržení potřeby koní na jednotlivé územní oblasti s náležitým zřetěním na vojenské zájmy a na hospodářskou vydatnost těchto okresů; vydatnost tato se určuje podle přihlášky, soupisu a klasifikace koní. Jednotlivé územní oblasti, na něž se rozvržení potřeby koní provede, se jmenují odvodní okresy.

(3) Potřeba koní k účelům uvedeným v § 1 buď hrazena požadováním koní pro všechna

vojisková tělesa (útvary) pokud možno v těch oblastech, v nichž se provádí doplňování těchto těles (útvary) na válečný stav; schodky jednotlivých oblastí se doplňují z přebytků oblastí druhých podle ustanovení příslušných zemských vojenských velitelství, po případě ministerstva národní obrany.

(4) Hranice odvodních okresů shodují se s hranicemi politických úřadů I. stolice; města s vlastním statutem (a se zřízeným magistrátem) tvoří vždy jeden odvodní okres.

§ 15.

Přihláška a soupis koní.

(1) Na výzvu politických úřadů I. stolice, kterou jest vyhlásiti způsobem v místě obvyklým, jest každý držitel koní — vyjma případy uvedené v § 4 (1) a 11 — povinen ohlásiti obecnímu (městskému) úřadu místa svého pobytu v době ve vyhlášce stanovené počet a druh koní, jež má. Je-li u těchto koní splněn některý z důvodů osvobozovacích uvedených v § 13 a chce-li držitel uplatniti nárok na osvobození koní, jest povinen uvést to v přihlášce a předložiti potřebné doklady.

(2) Podle těchto přihlášek se provede soupis (sčítání) koní.

§ 16.

Klasifikace koní.

(1) Ke zjištění způsobilosti k vojenské službě se provádí klasifikace koní.

(2) Klasifikace koní provádí se zpravidla každým druhým rokem; místo a čas klasifikace určí politický úřad II. stolice v dohodě s příslušným zemským vojenským velitelstvím podle potřeby, s náležitým zřetěním ke klimatickým a hospodářským poměrům příslušných oblastí. Provádění klasifikace jest ve všech obcích způsobem v místě obvyklým vyhlásiti.

(3) Každý držitel koně jest povinen jej buď sám předvésti anebo dáti předvésti ke klasifikační komisi (§ 17) a podrobiti předepsanému klasifikačnímu řízení, pokud není o koni učiněno podle § 13 (2) a (5) rozhodnutí, že jest od povinného odevzdání osvobozen. Kone uvedené v § 13 (1) i), k), l) nebudte ke klasifikaci předváděny, i když nebylo do doby, kdy se klasifikace provádí, o jejich osvobození rozhodnuto, držitel jest však povinen v tom směru učiniti potřebné oznámení klasifikační komisi a předložiti potvrzení úředního zvěrolékaře o některé z okolností uvedených v § 13 (1) i), k), l).

(4) Držitel hradí náklady spojené s dopravou a stravováním koní za jejich klasifikace ze svého.

(5) Vojenská správa neručí za škody způsobené na koních cestou ke klasifikační komisi a zpět aneb na místě klasifikačního řízení.

§ 17.

Složení klasifikačních komisí.

(1) Klasifikace koní se provádí před klasifikační komisí.

(2) Členy této komise jsou:

a) zástupce politického úřadu I. stolice jako předseda určený tímto politickým úřadem,

b) zástupce vojenské správy (velitel evidence koňstva neb jeho zástupce),

c) zvěrolékař, a to zásadně důstojník veterinář určený vojenskou správou, ve výjimečných případech pak státní zvěrolékař, kterého určí politický úřad I. stolice,

d) člen obecního zastupitelstva obce, ze které jsou koně předváděny.

(3) Ke komisi buď dále přibrán jeden odhadce, jehož určí a do přísahy (slibu) vezme politický úřad I. stolice. Odhadci buďte jmenováni bezúhonní odborníci, pokud možno členové hospodářských nebo chovných družstev; odhadcům přísluší přiměřená odměna, jejíž výši určí ministerstvo národní obrany v dohodě s ministerstvem vnitra a financí.

§ 18.

Klasifikační řízení.

(1) Při klasifikaci se rozřídí předvedené koně podle své způsobilosti k vojenské službě.

(2) O způsobilosti k vojenské službě rozhoduje zástupce vojenské správy, který koně klasifikuje buď:

a) způsobilý neb

b) zatím nezpůsobilý neb

c) úplně nezpůsobilý.

(3) Proti klasifikačnímu rozhodnutí není opravného prostředku.

(4) Z koní, jež byly klasifikovány jako způsobilé, vybere zástupce vojenské správy podle druhu potřebný počet.

(5) Každý držitel vybraného koně jest oprávněn před vydáním evidenčního listu nabídnouti místo vybraného koně jiného svého koně, který byl rovněž jako způsobilý klasifi-

kován, avšak nebyl zástupcem vojenské správy vybrán; zástupce vojenské správy jest povinen nabídku tuto přijmouti, byl-li nabídnut způsobilý kůň téhož druhu, jako byl kůň vybraný.

(6) Klasifikační rozhodnutí platí až do nejbližší příští klasifikace, již podléhají, pokud nejsou podle § 13 osvobozeny, jak koně, jež byly již podrobeny dřívějšímu klasifikačnímu řízení, tak i koně, které dřívějšímu klasifikačnímu řízení podrobeny nebyly.

§ 19.

Stanovení ceny koní.

(1) Pro každý druh koní se uveřejní směrné ceny ve vyhlášce, kterou se nařizuje klasifikace koní. Tyto ceny mohou býti nejvýše o 10% vyšší nežli běžné remontní ceny mírové toho kterého druhu koní.

(2) Nesouhlasí-li držitel vybraného koně nebo koně, jenž byl nabídnut a přijat podle § 18 (5) na místo vybraného koně, se směrnou cenou vyhlášenou podle předchozího odstavce, buď zjištěna obecná cena koně odhadem s náležitým zřením k jeho vojenskému určení, a to zástupcem vojenské správy, zvěrolékařem a určeným přísedním odhadcem. Nejsou-li tito tři činitelé jednotného názoru, rozhoduje většina hlasů; jsou-li všichni tři rozdílného názoru, platí průměr cen, jež byly každým jednotlivým činitelem naznačeny. Cena takto stanovená platí jako obecná cena tříděného koně, převyšuje-li nejvýše o 25% směrnou cenu stanovenou ve vyhlášce; převyšuje-li tuto směrnou cenu o více než 25%, platí jako obecná cena tříděného koně směrná cena stanovená ve vyhlášce, zvýšená o 25%.

(3) Proti ceně stanovené podle předchozího odstavce není opravného prostředku.

§ 20.

Evidenční listy.

(1) Po stanovení ceny vydá se držiteli pro každého koně, jenž byl zástupcem vojenské správy vybrán anebo na základě nabídky podle § 18 (5) přijat, evidenční list, jež podepíše předseda klasifikační komise a vojenský zástupce.

(2) Přijetí evidenčního listu, jakož i nařízené navrácení jeho podle odst. (5) nesmí býti držitelem odepřeno.

(3) Evidenční list obsahuje popis koně, jméno a bydliště držitelovo, cenu, jakož

i ostatní potřebná data; krom toho musí být uvedeny v evidenčním listě povinnosti držitele koně poddělného evidenčním listem (evidenčního koně), obzvláště pak povinnost, po vyhlášení povolání koní evidenčních předvésti je nebo dáti předvésti na přejímací místo určené ve vyhlášce anebo ve svolávacím lístku (v případech § 25).

(4) Přijetím evidenčního listu podléhá držitel evidenčního koně všem povinnostem, jež tento zákon ukládá držitelům evidenčních koní. Právo volně nakládati evidenčním konem není však tím nijak omezeno až do doby povolání koní, pokud zákon nestanoví jinak.

(5) Držitel evidenčního koně jest povinen evidenční list pečlivě uschovati a ke všem úředním jednáním týkajícím se evidenčních koní jej s sebou přinést; jest povinen též při pozdější klasifikaci koní evidenční list klasifikační komisi vrátiti. Evidenční list může být vojenskou správou kdykoliv vyměněn anebo zrušen.

(6) Veškeré změny s evidenčními koňmi uvedené v tomto paragrafu nutno oznámiti do patnácti dnů obecnímu (městskému) úřadu místa stálého pobytu držitele koně.

(7) Zcepení-li evidenční kůň aneb je-li zjevně a trvale nezpůsobilý ke každé službě vojenské, ztratí-li se nebo je-li teprve po provedené klasifikaci o něm rozhodnuto, že jest od povinného odevzdání osvobozen, buď to držitelem oznáměno obecnímu (městskému) úřadu; k hlášení buď připojen evidenční list. Stejně jest postupovati, jestliže nastane některý z důvodů osvobození uvedených v § 13 (1) u evidenčního koně teprve po klasifikaci; důvod osvobození jest v tomto případě přiměřeně prokázati.

(8) Přejde-li evidenční kůň k trvalému pobytu do jiné obce, musí držitel koně tuto změnu ohlásiti oběma obcím (městským) úřadům.

(9) Přejde-li evidenční kůň v držení jiného držitele, musí mu býti zároveň odevzdán evidenční list, čímž přecházejí na nového držitele všechny povinnosti vyplývající z tohoto zákona. Dřívější i nový držitel musí odevzdání a převzetí evidenčního koně oznámiti; jméno a bydliště nového držitele musí býti oznámeno jak tímto tak i dřívějším držitelem. Hlášením podle tohoto paragrafu jest nový držitel povinen i tehdy, když z odevzdaného dobytčího pasu je zřejmo, že kůň jest evidenční.

(10) Okolnost, že kůň jest evidenční, jest vyznačiti v dobytčím pasu při jeho vyhotovení. Úřad povolaný k vyhotovení dobytčího

pasu jest povinen, jakmile uplyne platnost pasu, se přesvědčiti, byl-li evidenční kůň prodán, a oznámiti ihned případnou změnu vojenským úřadům prostřednictvím politického úřadu I. stolice.

§ 21.

Povolání evidenčních koní.

(1) Evidenční koně se odevzdávají vojenské správě, jakmile bylo nařízeno povolání koní [§ 5 (2)].

(2) K odevzdání evidenčních koní určí zemské vojenské velitelství v dohodě s politickým úřadem II. stolice pro každý odvodní okres podle počtu evidenčních koní jedno nebo více přejímacích míst, a to s náležitým zřetěním k vojenským zájmům, jakož i k tomu, aby bylo umožněno každému držiteli odevzdati koně v nejkratší době bez dlouhých cest.

§ 22.

Předvedení a převzetí evidenčních koní.

(1) Na nařízené povolání koní jest každý držitel povinen předvésti nebo dáti předvésti své evidenční koně v stanovenou dobu na místo přejímací, a to řádně okované a opatřené dobrou ohlávkou a ohlávkovým provazem; kromě toho jest držitel povinen odevzdati na místě odevzdacím krmivo ve výměře stanovené evidenčním listem. Není-li možno držiteli evidenčního koně předvésti jej osobně nebo zástupcem, jest povinen to ihned ohlásiti obecnímu (městskému) úřadu místa pobytu; obecní starosta místa pobytu určí z osob, jež nejsou povinny nastoupiti do činné služby vojenské, vhodnou osobu, jež úkon obstará; osoba tato jest povinna, nemá-li důvodů, jež by ji podle § 5 zákona č. 236/1912 ř. z., pokud se týče zák. čl. LXVIII/1912 uh. osvobozovaly od osobních úkonů válečných, rozkazu vyhověti.

(2) Držitel evidenčního koně hradí náklady spojené s dopravou a stravováním koně až do místa odevzdání ze svého; totéž platí o zpětné dopravě koní nepřevzatých.

(3) Evidenční koně přejímají se vojenskou správou v přejímacím místě komisionálně. Přejímací komise jsou složeny ze zástupce vojenské správy jako předsedy, ze zvěrolékaře [§ 17 (2)], ze člena obecního zastupitelstva obce, ze které jsou koně předváděny a ze člena obecního zastupitelstva obce, ve které se evidenční koně přejímají (místa přejímacího).

Vojenský zástupce převezme ihned v odevzdacím místě předvedené koně evidenční podle válečné potřeby. Evidenční koně nepřevzaté zůstanou, pokud nebyly uznány nezpůsobilými, v moci držitelově, až budou převzaty vojenskou správou podle tohoto zákona.

(⁴) Evidenční koně přejímá vojenská správa buď do vlastnictví nebo do používání. Náhradu za používání koní evidenčních stanoví vládní nařízení. Za evidenční koně převzaté do vlastnictví, jakož i za evidenční koně, jež vojenská správa převezme později do vlastnictví nebo jež podle § 12 (¹) přejdou po šedesátidenním používání po zákonu do jejího vlastnictví, jest vojenská správa povinna zaplatiti obecnou cenu stanovenou podle § 19, při čemž v posledních dvou případech jest započísti náhradu za používání koní do celkové částky podle ustanovení § 6 (³).

(⁵) Držitelům evidenčních koní náleží za krmivo, jež s sebou přinesli a vojenské správě odevzdali, přiměřená náhrada, jejíž výši stanoví vládní nařízení.

(⁶) Držitelům koní odeberou se při převzetí koní prvopisy evidenčních listů a vydají se jim jejich opisy, které musí obsahovati potvrzení o převzetí koní, jakož i uvedení příslušné částky peněžité (za koně i krmivo).

(⁷) Příslušné peněžité částky vyplácejí se způsobem vyznačeným v evidenčním listě do tří měsíců od převzetí.

(⁸) Vojenská správa neručí až do převzetí koní jejich držitelům za škody vzniklé na koních cestou k přejímacímu místu a zpět nebo na něm.

§ 23.

Klasifikace koní v mobilisaci.

(¹) Má-li býti za mobilisace nebo ve válce provedena klasifikace koní dosud neklasifikovaných, platí pro ni ustanovení §§ 16—19; rovněž pro vydání evidenčních listů platí tatáž ustanovení jako v míru (§ 20).

(²) Obecné ceny při klasifikaci prováděné za mobilisace určí se odhadem podle zásad uvedených v § 19 (²); směrné ceny v tomto případě stanoví se zřetelem k průměrným obecným cenám koní, platným v době klasifikace, ministerstvo národní obrany po slyšení ministerstva zemědělství a ministerstva financí.

(³) Je-li toho zapotřebí, lze s klasifikací koní za mobilisace provést zároveň ihned povolání a odevzdání (převzetí) koní. V tomto

případě jest určiti v jednom odvodním okrese podle potřeby i více klasifikačních (zároveň odevzdacích) míst, aby každý držitel mohl předvésti a odevzdati koně v nejkratší době a bez dlouhých cest.

§ 24.

Zákaz přesunu evidenčních koní.

(¹) Vývoz evidenčních koní do ciziny bez souhlasu ministerstva národní obrany jest zakázán.

(²) Vládním nařízením mohou býti zakázány přesuny evidenčních koní z jejich odvodních okresů, je-li toho z vojenských důvodů zapotřebí; tento zákaz jest ihned zrušiti pro všechny neb jednotlivé okresy, jakmile to vojenské zájmy dovolí.

(³) Po čas klasifikace koní v odvodním okrese jest přesun koní z jedné obce do druhé zakázán.

§ 25.

Povolání evidenčních koní na mobilizační cvičení na zkoušku.

(¹) V jednotlivých odvodních okresech může býti v míru nařízeno s náležitým zřetelem k hospodářským poměrům a zájmům držitelů koní výjimečné povolání evidenčních koní na mobilizační cvičení na zkoušku. O povolání tímto rozhoduje ministerstvo národní obrany po dohodě s ministerstvem financí, ministerstvem vnitra a ministerstvem zemědělství; povolání samo pak provede vojenská správa doručením příslušného povolávacího listku.

(²) Je-li nařízeno toto výjimečné povolání evidenčních koní na mobilizační cvičení na zkoušku, jest držitel evidenčního koně povinen předvésti jej na přejímací místo uvedené v povolávacím listku, který mu dodá vojenská správa.

(³) Na přejímacím místě se vrátí evidenční koně po prohlédnutí vojenským zástupcem buď ihned držitelům anebo se podrží k mobilizačním cvičením, která se však mohou týkati, pokud jde o doplnění stavu koní, jen jednotlivých vojenských útvarů, jež určí zemské vojenské velitelství.

(⁴) Za koně k mobilizačním cvičením podrobené dostane se držitelům přiměřené náhrady. Výši této náhrady stanoví vládní nařízení.

ČÁST III.

Zvláštní ustanovení o požadování vozidel pro zvířecí potah, neevidenčních koní a ostatních tažných zvířat s příslušenstvím.

§ 26.

Předmět požadování.

(1) K účelům uvedeným v § 1 mohou být požadována všechna vozidla pro zvířecí potah, dále koně [§ 12 (2)], pokud nejsou koňmi evidenčními, jakož i ostatní tažná zvířata s příslušnými postroji, jezdeckým anebo soumarským výstrojem (po případě i tyto postroje a výstroje samy), pokud nejsou tyto předměty podle zákona osvobozeny (§ 27); předměty tyto se nazývají v této části zkrátka „dopravní prostředky“.

(2) Držitelé požadovaných předmětů uvedených v předchozím odstavci jsou povinni za náhradu požadované předměty buď dáti k používání nebo přenechati do vlastnictví státu (vojenské správě), jakmile je nařízeno politickým úřadem povolání dopravních prostředků [§ 5 (2)].

(3) Požadování jest omeziti na nejnutnější míru.

§ 27.

Osvobozené dopravní prostředky.

(1) Kromě koní osvobozených podle § 13 a kromě dopravních prostředků uvedených v § 4 (1), jsou dále od povinného odevzdání osvobozena:

a) vozidla, jichž jest nezbytně zapotřebí k dopravě pošty,

b) vozidla, jichž nezbytně potřebují duchovní, lékaři a zvěrolékaři k výkonu svého povolání na venkově, ale ne více než po jednom vozidlu,

c) vozidla, nezbytně nutná pro policii, zdravotní službu a stálé hasičstvo,

d) nezbytně potřebná vozidla státních úřadů a ústavů,

e) všechna tažná zvířata, u nichž jsou splněny podmínky § 13, za kterých jsou osvobozeny koně od povinného odevzdání.

(2) O osvobození dopravních prostředků uvedených v předchozím odstavci rozhodují úřady uvedené v § 13 (5).

(3) Kromě případů uvedených v odst. (1) může ministerstvo národní obrany po slyšení

příslušného odborného ministerstva osvoboditi od povinného odevzdání dopravní prostředky, jichž jest nezbytně zapotřebí pro podniky sloužící válečným účelům.

§ 28.

Úhrada potřeby dopravních prostředků.

O stanovení úhrnné potřeby dopravních prostředků pro případ mobilisace, jakož i rozvrhu této potřeby na jednotlivé územní oblasti platí obdobně ustanovení § 14.

§ 29.

Přihláška a soupis dopravních prostředků.

(1) Dopravní prostředky se přihlašují v době stanovené v § 15. Držitelé jejich jsou povinni — vyjmajíc případy uvedené v § 4 (1) a 11 — ohlásiti obecnímu (městskému) úřadu místa svého pobytu počet a druh svých dopravních prostředků. Chce-li držitel uplatňovati některý z osvobozovacích důvodů, jest povinen to v přihlášce uvést a potřebné doklady předložiti.

(2) Na základě těchto přihlášek provede se soupis (sčítání) těchto dopravních prostředků.

§ 30.

Prohlídka dopravních prostředků.

Vojenská správa jest oprávněna dáti prohlédnouti svým zástupcem přihlášené dopravní prostředky; chce-li tak učiniti, musí o tom zpravití závčas obecní (městský) úřad dotčené obce, aby mohl býti vyslán zástupce této obce k prohlídce. Držitel dopravních prostředků jest povinen, jakmile ho obecní (městský) úřad o prohlídce zpravití, učiniti všechna potřebná opatření, aby prohlídka mohla býti nerušeně provedena.

§ 31.

Povolání a převzetí dopravních prostředků.

(1) Podle provedeného soupisu dopravních prostředků a s náležitým zřením k hospodářským poměrům a stejnoměrnému zatížení všech držitelů dopravních prostředků rozvrhne politický úřad I. stolice počet dopravních prostředků, jež z okresu mají býti odevzdány, na jednotlivé obce, načež obecní starosta, přihlížeje k týmž okolnostem, určí držitele dopravních prostředků, kteří po vyhlášení povolání dopravních prostředků jsou povinni

své dopravní prostředky předvésti na přejímací místo, a budou-li uznány za způsobilé, odevzdati je vojenské správě.

(2) Držitelé dopravních prostředků uvedení v předchozím odstavci jsou povinni, jakmile jest vyhlášeno povolání dopravních prostředků, tyto neprodleně předvésti nebo dáti předvésti do přejímacích míst s příslušným výstrojem, a je-li to požadováno, též s krmivem v předepsaném množství. Není-li držiteli možno předvésti dopravní prostředek osobně nebo zástupcem, dlužno postupovati podle ustanovení § 22 (1).

(3) Náklady spojené s dopravou a zásobováním až do přejímacího místa hradí držitel dopravního prostředku ze svého; ustanovení § 22 (8) platí obdobně i pro tyto dopravní prostředky.

(4) Místa k přejímání dopravních prostředků určí zemské vojenské velitelství v dohodě s politickým úřadem II. stolice podle ustanovení § 21 (2).

(5) Na přejímacím místě převezme vojenská správa komisionelně po provedeném ocenění ty dopravní prostředky, které uzná za způsobilé. Složení přejímací komise jest obdobné jako složení komise klasifikační [§ 17 (2)] s tou změnou, že čtvrtým členem jest člen obecního zastupitelstva obce, ve které se dopravní prostředky přejímají; odhadce určí a do přísahy (slibu) vezme politický úřad I. stolice. O způsobilosti dopravních prostředků k vojenské službě rozhoduje zástupce vojenské správy.

(6) Směrné ceny pro dopravní prostředky převzaté vojenskou správou do vlastnictví určí pro každý druh se zřetelem k průměrným obecným cenám ministerstvo národní obrany po slyšení ministerstva financí a ministerstva zemědělství; ceny tyto jest oznámiti před počátkem úřadování. Nesouhlasí-li držitel dopravního prostředku s touto cenou, zjistí se jeho obecná cena odhadem podle zásad uvedených v § 19 (2). Proti stanovení této ceny není opravných prostředků.

(7) Náhradu za dopravní prostředky převzaté vojenskou správou jen do používání stanoví vládní nařízení. Převezme-li vojenská správa dopravní prostředek původně pouze do používání převzatý dodatečně do vlastnictví, jest povinna zaplatiti za něj obecnou cenu, podle ustanovení předchozího odstavce zjištěnou, již měl tento dopravní prostředek při převzetí do používání, při čemž jest však započísti náhradu za používání dopravního prostředku do celkové částky podle ustanovení § 6 (3).

(8) Za přinesené krmivo se poskytne držitelům dopravních prostředků náhrada podle § 22 (5).

(9) Držitelé dopravních prostředků dostanou při odevzdání stvrzenku o převzetí dopravního prostředku vojenskou správou, v níž jest uvedena též částka, jež jim za převzatý předmět přísluší.

(10) O zaplacení příslušných částek platí ustanovení § 22 (7).

(11) O povolání dopravních prostředků na mobilizační cvičení na zkoušku platí obdobně ustanovení § 25; před převzetím dopravních prostředků jest stanoviti jejich cenu obdobně podle ustanovení § 19.

ČÁST IV.

Zvláštní ustanovení o požadování motorových vozidel.

§ 32.

Předmět požadování.

(1) K účelům uvedeným v § 1 mohou býti požadovány všechny osobní i nákladní automobily, motorové vlaky, motorová kola a všechny druhy vozidel uváděných do pohybu motorickou silou — nepohybují-li se po kolejnicích — jakož i přívěsné vozy (a to u všech druhů vozidel s karoserií i pouhé chassis), pokud nejsou podle § 33 osvobozeny; pro tyto předměty používá tento zákon hromadného označení „motorová vozidla“. Vedle motorových vozidel mohou býti od jich držitelů požadovány náhradní součástky a pohonné hmoty v množství uvedeném v § 40 (4).

(2) Držitelé předmětů uvedených v předchozím odstavci jsou povinni za náhradu požadované předměty buď dáti k používání nebo přenechati do vlastnictví státu (vojenské správě), jakmile je nařízeno politickým úřadem povolání motorových vozidel [§ 5 (2)].

§ 33.

Osvobozená motorová vozidla.

(1) Mimo případy uvedené v § 4 (1) jsou od povinného odevzdání podle tohoto zákona osvobozena motorová vozidla:

a) jichž se používá k osobní potřebě presidenta republiky neb jeho náměstka, předsedů sněmoven, členů vlády a předsedy nejvyššího účetního kontrolního úřadu,

b) jichž jest nezbytně zapotřebí k dopravě pošty,

c) jichž jest nezbytně zapotřebí pro zdravotní službu a pro stálé hasičstvo.

(2) Kromě případů uvedených v předchozím odstavci může ministerstvo národní obrany po slyšení příslušného odborného ministerstva osvoboditi od povinného odevzdání motorová vozidla, jichž ponechání v původním určení jest z jiných závažných veřejných důvodů (bez újmy potřeb vojenské správy) nezbytně zapotřebí.

(3) Držitelé motorových vozidel uvedených v předchozích odstavcích nejsou vyňati — vyjímajíc držitele uvedené v § 4 (1) a 11 — z povinnosti přihlásiti motorová vozidla k soupisu; při tom jest jejich věci oznámiti a prokázati důvod osvobození.

(4) Důvody osvobozovací, jež byly splněny již před klasifikací, nelze uplatňovati teprve po klasifikaci. Po klasifikaci lze uplatňovati u evidenčních motorových vozidel jen ty důvody osvobozovací, jež vznikly teprve po klasifikaci.

(5) O osvobození podle odst. (1) rozhoduje politický úřad II. stolice místa stanoviště motorového vozidla a v poslední stolici ministerstvo národní obrany v dohodě s ministerstvem vnitra.

(6) Nově vyrobená vozidla motorová uložená ve skladech továrních neb zastupitelských jsou osvobozena od povinnosti dostaviti se ke klasifikačnímu řízení. O tom, jak se vedou tato vozidla v patrnosti, obsahuje bližší ustanovení vládní nařízení.

§ 34.

Úhrada potřeby motorových vozidel.

(1) Úhrnnou potřebu motorových vozidel stanoví ministr národní obrany (§ 2).

(2) O rozvržení této potřeby platí obdobně ustanovení § 14 (2) a (3) s tou odchylkou, že rozvržení potřeby motorových vozidel na jednotlivé územní oblasti provedou zemská vojenská velitelství po slyšení politických úřadů II. stolice; směrnice pro zemská vojenská velitelství a politické úřady II. stolice vydá ministr národní obrany v dohodě s ministrem vnitra po slyšení ministra veřejných prací. Územní oblasti, na něž se provádí rozvržení potřeby motorových vozidel, shodují se s oblastmi divisi (evidenční oblasti motorových vozidel).

§ 35.

Přihláška a soupis motorových vozidel.

(1) Na výzvu politických úřadů I. stolice, kterou jest vyhlásiti způsobem v místě obvyklým, jest každý držitel motorového vozidla — vyjma případy uvedené v § 4 (1) a 11 — povinen ohlásiti politickému úřadu I. stolice místa stanoviště vozidla v době ve vyhláše stanovené počet a druh motorových vozidel, jež má; chce-li uplatniti nárok na osvobození podle § 33, jest povinen uvést to v přihlášce a předložiti potřebné doklady.

(2) Podle těchto přihlášek se provede soupis (sčítání) motorových vozidel.

§ 36.

Klasifikace motorových vozidel.

(1) Ke zjištění způsobilosti k vojenské službě provádí se klasifikace motorových vozidel.

(2) Klasifikace motorových vozidel se koná zpravidla každým druhým rokem. Místo a čas klasifikace určí politický úřad II. stolice v dohodě s příslušným zemským vojenským velitelstvím podle potřeby, s náležitým zřením ke klimatickým a hospodářským poměrům příslušných oblastí; klasifikace tato bude se prováděti zpravidla v oblasti jednoho politického úřadu I. stolice pro několik politických úřadů I. stolice. Provádění klasifikace jest ve všech obcích způsobem v místě obvyklým vyhlásiti.

(3) Každý držitel motorového vozidla jest povinen sám anebo svým zástupcem motorové vozidlo předvésti ke klasifikační komisi (§ 37), předložiti při tom příslušné úřední vysvědčení o typu (certifikát) a podrobiti vozidlo předepsanému klasifikačnímu řízení, pokud není podle § 33 (2) a (5) pravoplatně osvobozeno; je-li předvedení některého motorového vozidla naprosto nemožné, buďte o tom příslušné doklady předloženy politickému úřadu I. stolice místa stanoviště motorového vozidla před klasifikací; tento úřad rozhodne v dohodě s příslušným vojenským automobilním útvarem o tom, zda má býti vozidlo předvedeno ke klasifikaci dodatečné. Nebylo-li toto vozidlo předvedeno ani ke klasifikaci dodatečné, provede se klasifikace smíšenou komisí na útraty držitelovy na místě samém. Totéž platí v případech, kdy motorové vozidlo nebylo předvedeno k řádné klasifikaci a nebyly jeho držitelem předloženy doklady o tom, že předvedení

bylo nemožné. O povinnosti držitele motorových vozidel hraditi útraty spojené s prováděním klasifikace smíšenou komisí, jakož i o výši těchto útrat rozhodne politický úřad I. stolice místa stanoviště motorového vozidla v dohodě s příslušným vojenským automobilním útvarem. Má-li býti provedena klasifikace motorového vozidla na místě samém, jest držitel povinen, jakmile je o tom zpraven, zaříditi vše potřebné, aby v určený den mohla býti prohlídka nerušeně provedena. O složení smíšené komise uvedené v tomto odstavci platí tytéž předpisy jako o složení komise klasifikační (§ 37).

(4) Držitel hradí náklady spojené s předvedením motorového vozidla ze svého.

(5) Vojenská správa neručí za škody způsobené na motorových vozidlech cestou ke klasifikační komisi a zpět nebo na místě klasifikačního řízení.

§ 37.

Složení klasifikačních komisí.

(1) Klasifikace motorových vozidel se provádí před klasifikační komisí.

(2) Členy této komise jsou:

a) zástupce politického úřadu I. stolice jako předseda,

b) důstojník automobilního vojska jakožto zástupce vojenské správy.

§ 38.

Klasifikační řízení.

(1) Při klasifikaci se rozřídují předvedená motorová vozidla podle své způsobilosti k vojenské službě.

(2) O způsobilosti k vojenské službě rozhoduje zástupce vojenské správy, který klasifikuje motorová vozidla takto:

- a) způsobilé pro polní službu,
- b) způsobilé pro službu v zápolí,
- c) zatím nezpůsobilé a
- d) úplně nezpůsobilé.

(3) Proti klasifikačnímu rozhodnutí není opravného prostředku.

(4) Klasifikační rozhodnutí platí až do nejbližší příští klasifikace, jíž podléhají, pokud nejsou podle § 33 osvobozena, jak motorová vozidla, jež byla již podrobena dřívějšímu klasifikačnímu řízení, tak i motorová vozidla, jež dřívějšímu klasifikačnímu řízení podrobena nebyla.

§ 39.

Evidenční list.

(1) Pro každé motorové vozidlo, jež nebylo uznáno úplně nezpůsobilým k vojenské službě, vydán buď držiteli evidenční list.

(2) V evidenčním listu jest vedle popisu a stanoviště vozidla, jména a bydliště držitele a jiných potřebných dat vyznačiti též výstroj a náhradní součásti přináležející k vozidlu.

(3) O evidenčních listech vydaných držiteli motorového vozidla, jakož i povinnostech, jež má držitel evidenčního motorového vozidla, platí obdobně ustanovení § 20 (2), (4) až (9), pokud zákon nestanoví jinak; oznámení, o nichž se zmiňuje § 20, jest držiteli motorového vozidla činiti u politického úřadu I. stolice stanoviště vozidla.

(4) Pro motorová vozidla, jež byla zástupcem vojenské správy uznána zcela nezpůsobilými k vojenské službě, vydáno buď držiteli osvědčení o jich nezpůsobilosti k vojenské službě. V osvědčení tomto jest vedle popisu vozidla a jiných potřebných dat zapsati též jméno a bydliště držitele.

§ 40.

Povolání a převzetí motorových vozidel.

(1) Evidenční motorová vozidla se odevzdávají vojenské správě, jakmile bylo nařízeno povolání motorových vozidel, v rozsahu a pořadí stanoveném vyhláškou.

(2) O určení přejímacích míst platí ustanovení § 21 (2) s tou odchylkou, že přejímání motorových vozidel se provádí v jednom nebo podle potřeby na více přejímacích místech z oblasti celé divise.

(3) Držitelé evidenčních motorových vozidel jsou povinni podle ustanovení vyhlášky svoje evidenční motorová vozidla ve stanovenou dobu předvésti buď sami anebo svými zástupci na přejímací místo s příslušným výstrojem. Není-li držiteli možno motorové vozidlo osobně neb zástupcem předvésti, jest povinen učiniti o tom ihned hlášení politickému úřadu I. stolice místa stanoviště motorového vozidla, jenž o tom zpraví příslušný vojenský úřad (velitelství) za účelem dalšího opatření.

(4) Spolu s evidenčními motorovými vozidly jsou jejich držitelé povinni odevzdati vojenské správě na místě přejímacím výstroj a náhradní součástky, počítajíc v to i náhradní pneumatiky, v množství uvedeném v evidenčním listu, jakož i pohonné hmoty v množství

potřebném na jízdu 300 km. Nemá-li držitel motorového vozidla v době odevzdání potřebného množství výstroje, náhradních součástek a pohonných hmot, jest povinen si je opatřiti, aby je mohl vojenské správě na místě přejímacím odevzdati.

(5) Na přejímacím místě se prohlédnou komisionelně předvedená motorová vozidla; u těch pak, jež zástupce vojenské správy neodmítne jako nezpůsobilá, zjistí se komisionelně jejich obecná cena. Přejímací komise je složena ze zástupců politického úřadu I. stolice jako předsedy, jednoho zástupce vojenské správy, jednoho zástupce finanční správy a jednoho odhadce, ustanoveného politickým úřadem II. stolice z výrobců motorových vozidel nebo z kruhů automobilních odborníků; odhadce vezme do přísahy (slibu) politický úřad I. stolice, v jehož obvodu přejímací komise úřaduje. Při stanovení obecné ceny motorového vozidla předseda přejímací komise nehlasuje. Nejsou-li členové přejímací komise o ceně jednotní, rozhoduje především většina hlasů; jsou-li všichni členové rozdílného názoru, platí průměr cen naznačený jednotlivými členy komise. Obecná cena odhadem stanovená nesmí převyšovati směrné ceny, jež pro jednotlivé typy motorových vozidel se zřetelem na dobu používání stanoví ministerstvo národní obrany po slyšení ministerstva veřejných prací a ministerstva financí. Tyto směrné ceny lze přestoupiti jen tehdy, když má vozidlo zvláštní zařízení, po případě vybavení; v tomto případě jest přihlížeti při celkové odhadu na toto zařízení (vybavení) se zřetelem k jeho obecné hodnotě. Proti stanovení ceny není opravného prostředku.

(6) Motorová vozidla se přejímají zpravidla do používání; náhradu za používání jich stanoví vládní nařízení. Vojenská správa je však oprávněna převzítí požadovaná motorová vozidla buď ihned anebo později do vlastnictví. Evidenční vozidla, jež nebyla vojenskou správou převzata, zůstanou, pokud nebyla uznána nezpůsobilými, v moci držitelově, až budou převzata vojenskou správou podle tohoto zákona.

(7) Převzme-li vojenská správa motorové vozidlo ihned do vlastnictví, jest povinna zaplatiti za ně cenu stanovenou podle odst. (5). Převzme-li motorové vozidlo do vlastnictví teprve dodatečně, jest povinna zaplatiti za ně rovněž cenu stanovenou podle odst. (5), přičemž jest však náhradu za používání motorového vozidla započísti do celkové částky podle ustanovení § 6 (3).

(8) Za převzaté náhradní součástky a pohonné hmoty zaplatí vojenská správa náhradu ve výši stanovené vládním nařízením.

(9) O zaplacení příslušných peněžitých částek platí ustanovení § 22 (7).

(10) Vojenská správa neručí až do převzetí motorových vozidel jejich držitelům za škody způsobené na motorových vozidlech cestou k místu přejímacímu a zpět nebo na místě tomto, leč by bylo výjimečně předvedení provedeno vzhledem k odst. (3) orgány vojenské správy.

§ 41.

Zákaz vývozu motorových vozidel a jich součástek.

(1) Vládním nařízením může býti, je-li toho z vojenských důvodů zapotřebí, zakázáno, aby motorová vozidla a jich součástky byly vyváženy do ciziny. Zákaz tento může býti vydán pro oblast celého státu neb jen některé územní oblasti a buď ihned odvolán, jakmile to vojenské zájmy dovolí.

(2) Po vyhlášení mobilisace jest vývoz motorových vozidel a jich součástek do ciziny bez svolení ministerstva národní obrany zakázán.

§ 42.

Povolání evidenčních motorových vozidel na mobilizační cvičení na zkoušku.

(1) V jednotlivých územních oblastech může býti v míru nařízeno s náležitým zřením k hospodářským poměrům a zájmům držitelů motorových vozidel výjimečné povolání motorových vozidel na mobilizační cvičení na zkoušku. O povolání tomto rozhoduje ministerstvo národní obrany po dohodě s ministerstvem financí, ministerstvem vnitra a ministerstvem veřejných prací; povolání samo pak provede vojenská správa doručením příslušného povolávacího lístku.

(2) Je-li takovéto výjimečné povolání motorových vozidel nařízeno, jest držitel povinen předvésti motorová vozidla na přejímací místo uvedené v povolávacím lístku; jinak platí obdobně ustanovení § 25.

(3) Před převzetím motorového vozidla jest zjistiti jeho obecnou cenu obdobně podle ustanovení § 40 (5).

(4) Za přenechání motorového vozidla na mobilizační cvičení dostane se držiteli přiměřené náhrady, jejíž výši stanoví vládní nařízení.

ČÁST V.

Zvláštní ustanovení o požadování letadel.

§ 43.

Předmět požadování a přihláška k soupisu.

(1) K účelům uvedeným v § 1 mohou být — vyjímajíc případy uvedené v § 4 (1) — za přiměřenou náhradu požadována všechna letadla a letecký i provozní materiál k nim potřebný (letecké motory, motory záložní, náhradní součásti motorů i draků, náradí, benzin, oleje, tuky), a to buď do vlastnictví vojenské správy neb jen k používání. Požadována mohou být nejen letadla, jichž domovský přístav jest v oblasti Československé republiky, nýbrž i letadla, jež v době mobilisace jsou na státním území, aniž by tu měla domovského přístavu, jakož i letadla uložená v továrních a zastupitelských skladech.

(2) Držitelé letadel, kteří obdrží koncesi k živnostenskému provozu podniku, jež slouží dopravě vzduchem, jsou povinni předkládati prvního dne každého měsíce ministerstvu národní obrany podrobný seznam leteckého a provozního materiálu uvedeného v odst. (1), jakož i seznam používaných hangarů, letišť a dílen s uvedením množství a stavu.

(3) Držitelé ostatních soukromých letadel jsou povinni — s výjimkou uvedenou v § 4 (1) a 11 — předkládati seznamy uvedené v předchozím odstavci každého čtvrt roku ve lhůtách, jež stanoví vládní nařízení.

(4) O tom, jak se vedou v patrnosti nově vyrobená letadla uložená ve skladech továrních neb zastupitelských, stanoví vládní nařízení.

(5) Za podmínek uvedených v § 42 mohou být podle ustanovení tam uvedených povolána na mobilizační cvičení na zkoušku též letadla.

§ 44.

Prohlídka letadel a leteckého materiálu.

(1) Vojenská správa jest oprávněna provést prohlídku letadel a ostatního leteckého materiálu uvedeného v předchozím paragrafu. Den prohlídky přihlášených letadel (materiálu) v domovském přístavu stanoví na žádost vojenské správy politický úřad I. stolice, v jehož oblasti je domovský přístav letadla. Politický úřad zpraví o prohlídce držitele letadla,

jež jest povinen zařídit vše potřebné, aby v určený den mohla být nařízená prohlídka nerušeně provedena.

(2) Prohlídku provádí komise složená ze zástupce politického úřadu I. stolice jako předsedy a zástupce vojenské správy; o způsobilosti letadla k vojenské službě rozhoduje zástupce vojenské správy. Podrobnosti určuje vládní nařízení.

(3) Aby mohla být provedena prohlídka letadel, jež jsou v době mobilisace na státním území, aniž by tu měla domovského přístavu, jest jejich držitel povinen učiniti neprodleně ministerstvu národní obrany hlášení o tom, kde jsou tato letadla uložena.

(4) Držitelé letadel, jež byla klasifikována jako způsobilá k vojenské službě, dostanou evidenční list, o němž platí obdobně ustanovení uvedená v § 39; rovněž o povinnostech držitele evidenčního letadla platí obdobně ustanovení uvedeného paragrafu. S prohlídkou letadel provedenou podle odst. (3) může být spojeno jich převzetí podle § 45.

(5) Letadla, která byla uznána nezpůsobilými ke službě vojenské, obdrží o tom obdobně osvědčení, jaké předpisuje pro motorová vozidla ustanovení § 39 (4).

§ 45.

Převzetí letadel.

(1) Držitelé letadel podělených evidenčním listem jsou povinni míti je ihned po povolání letadel [§ 5 (2)] pohotově připravená k odevzdání vojenské správě v přístavu, v němž v době povolání letadel jsou, nebo do něhož po tomto povolání přistanou; je-li tento přístav odchylný od přístavu domovského, budiž to držitelem neprodleně vojenské správě hlášeno.

(2) Spolu s plně vystrojeným letadlem jest jeho držitel povinen odevzdati vojenské správě pohonné hmoty nejméně v množství potřebném k jedné náplni. Nemá-li držitel letadla v době odevzdání uvedeného množství pohonných hmot, jest povinen si je opatřit, aby je mohl vojenské správě zároveň s letadlem odevzdati.

(3) Letadla i ostatní letecký materiál převzme na místě komise složená podle ustanovení § 44 (2) a rozšířená o jednoho zástupce finanční správy a jednoho odhadce jmenovaného politickým úřadem II. stolice. Dopravu (přelet) převzatého letadla (leteckých hmot) provede vojenská správa na svůj náklad. Ji-

nak platí o převzetí letadel a jejich ocenění obdobně ustanovení § 40, pokud zákon nestanoví jinak.

(4) Za letadlo převzaté pouze do používání platí se náhrada stanovená vládním nařízením, a sice teprve ode dne, kdy bylo toto letadlo do používání vojenské správy převzato. Za pohonné hmoty, jež držitel letadla dodá, náleží mu náhrada, jejíž výši stanoví vládní nařízení.

(5) O výplatě příslušných peněžitých částek platí ustanovení § 22 (7).

§ 46.

Zákaz vývozu letadel, motorů a jejich součástí.

(1) Vládním nařízením může být, je-li toho z vojenských důvodů potřeba, zakázáno, aby letadla, motory a jejich součástky byly vyváženy do ciziny.

(2) Po vyhlášení mobilisace jest vývoz letadel, motorů a jejich součástí do ciziny bez svolení ministerstva národní obrany zakázán.

§ 47.

Z á k a z l e t ů.

(1) Je-li toho z vojenských důvodů zapotřebí, může být používání letadel vládním nařízením omezeno, po případě vůbec zakázáno.

(2) Po vyhlášeném povolání letadel nejsou lety soukromých dopravních podniků a jiných soukromníků dovoleny; pokud jsou výjimečně možné se svolením ministerstva národní obrany, stanoví vládní nařízení.

(3) Za zastavení letecké dopravy nelze požadovati žádné náhrady.

ČÁST VI.

Trestní ustanovení.

§ 48.

Trestné činy, jež maří požadování dopravních prostředků.

(1) Kdo proti zákazu dopraví do ciziny evidenční koně, motorová vozidla neb jejich součástky, letadla neb jejich součástky [§ 24 (1), 41 a 46],

kdo neoprávněně podnikne lety (§ 47), trestá se za přečin vězením od jednoho měsíce do jednoho roku.

(2) Kdo uvede dopravní prostředek do stavu nezpůsobilého k vojenské službě v úmyslu,

aby tím zmařil jeho požadování, trestá se za přečin vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců.

(3) Kdo po nařízeném povolání neodevzdá dopravního prostředku pro vojenské účely (§ 22, 31, 40 a 45), trestá se za přečin vězením od osmi dnů do tří měsíců.

(4) Za přečiny uvedené v předcházejících odstavcích lze vedle trestu na svobodě uznati také na trest peněžitý od 200 Kč do 50.000 Kč.

(5) Pokus přečinu jest trestný.

(6) Ustanovení tohoto paragrafu platí jen potud, pokud nejde o čin přísněji trestný.

§ 49.

Ostatní trestné činy.

(1) Kdo nepředvede (osobně nebo zástupcem) dopravního prostředku ke klasifikaci [§ 16 (3) a 36 (3)], nebo při povolání na zkoušku [§ 25 (2), 31 (11), 42 (2) a 43 (5)],

kdo neodevzdá s motorovým vozidlem výstroj, náhradní součástky a pohonné hmoty v předepsaném množství [§ 40 (4)],

kdo neodevzdá s letadlem pohonné hmoty v předepsaném množství [§ 45 (2)],

kdo neučiní potřebných opatření, aby prohlídka dopravního prostředku mohla být provedena na místě samém [§ 30, 36 (3) a 44 (1)],

trestá se za přestupek pokutou do 10.000 Kč nebo vězením (uzamčením) do tří měsíců neb obojím trestem.

(2) Kdo opomine hlásiti počet a druh dopravních prostředků k soupisu [§ 15, 29, 35, 43 a 44 (3)], trestá se za přestupek pokutou u motorových vozidel a letadel do 10.000 Kč, u ostatních dopravních prostředků do 1000 Kč nebo vězením (uzamčením) do tří měsíců neb obojím trestem.

(3) Kdo opomine hlásiti změny evidenčních dopravních prostředků, trvalý jejich převoz do jiné obce neb jejich převod na nového držitele [§ 20 (6) a (7), 39 (3) a 44 (4)],

kdo opomine hlásiti, že mu není možno dopravní prostředek předvésti na přejímací místo [§ 22 (1), 31 (2), 40 (3)],

kdo opomine hlásiti, že jeho letadlo jest v jiném přístavě než domovském [§ 45 (1)],

trestá se za přestupek pokutou u motorových vozidel a letadel do 5000 Kč, u ostatních dopravních prostředků do 500 Kč nebo vězením (uzamčením) do jednoho měsíce.

(⁴) Kdo v předepsaném hlášení učiní nesprávné údaje, trestá se podle ustanovení odst. (²) nebo (³) stejně jako ten, kdo opomine hlášení.

(⁵) Kdo bez omluvného důvodu nevyhoví rozkazu obecního starosty, předvésti za držitele dopravní prostředek na přejímací místo [§ 22 (¹), 31 (²)], trestá se za přestupek pokutou do 3.000 Kč nebo vězením (uzamčením) do jednoho měsíce.

(⁶) Kdo nevyhoví povinností, jež mu ukládají ustanovení uvedená v § 20, 39 a 44 ve příčině evidenčních listů,

kdo proti zákazu dopravy koně z odvodního okresu neb obce [§ 24 (²) a (³)],

kdo neodevzdá krmivo v předepsaném množství [§ 22 (¹) a 31 (²)],

kdo nevyhoví povinností, jež mu ukládají ustanovení § 22 (¹) a 31 (²) ve příčině řádného okování koně, jeho opatření ohlávkou neb ohlávkovým provazem, nebo opatření dopravního prostředku příslušným výstrojem,

trestá se za přestupek pokutou do 500 Kč.

§ 50.

Tresty peněžité a pokuty.

(1) Tresty peněžité a pokuty uložené podle tohoto zákona připadají státu.

(2) Za nedobytný trest peněžitý jest vyměřiti náhradní trest vězení; jeho doba budiž stanovena podle zavinění a nepřevyšuj dohromady s hlavním trestem meze zákonné sazby.

(3) Za nedobytné pokuty (§ 49) budiž uložen trest vězení (uzamčení), a to za každých 50 Kč nebo zlomek této částky jeden den vězení (uzamčení). Byl-li vedle pokuty uložen trest vězení (uzamčení) jako trest vedlejší, nesmí náhradní trest dohromady s uloženým vedlejším trestem vězení (uzamčení) přesahovati meze jeho zákonné sazby.

§ 51.

Podmínečné odsouzení.

U osob starších 18 let jest podmíněčné odsouzení vyloučeno, vyžaduje-li veřejný zájem výkonu trestu.

§ 52.

Příslušnost.

(1) Trestní řízení pro přečiny uvedené v § 48 náleží soudům.

(2) Trestati přestupky uvedené v § 49 přísluší, pokud vinník nepodléhá vojenské soudní

pravomoci, politickým úřadům. Pokud má býti rozhodováno o odvoláních proti trestním nálezům v III. stolici, přísluší rozhodnutí ministerstvu národní obrany v dohodě s ministerstvem vnitra. Odvolání mají účinek odkladací.

§ 53.

Promlčení.

Stíhání přestupků uvedených v § 49 promlčuje se v šesti měsících; o promlčení přečinů uvedených v § 48 platí ustanovení trestních zákonů.

ČÁST VII.

Závěrečná ustanovení.

§ 54.

Co jest rozuměti politickými úřady na Slovensku a v Podkarpatské Rusi.

Pokud tento zákon zmiňuje se o politických úřadech I. neb II. stolice, jest tím na Slovensku a v Podkarpatské Rusi rozuměti administrativní vrchnosti, resp. — pokud jde o funkce trestní — administrativní policejní vrchnosti.

§ 55.

Osvobození od kolků a poplatků.

Veškerá podání i protokoly, přílohy a jiné listiny na provádění tohoto zákona se odnášející, jsou osvobozeny od kolků a poplatků.

§ 56.

Účinnost zákona a zrušení dřívějších zákonů.

(1) Tento zákon nabývá účinnosti tři měsíce po vyhlášení.

(2) Tímto zákonem se zrušují všechny zákony a ustanovení, jež jsou s ním v odporu, tak zejména zákon č. 235/1912 ř. z., zák. čl. LXIX/1912 uh. a čís. nař. č. 34/1916 ř. z.; zákon o válečných úkonech č. 236/1912 ř. z. a zák. čl. LXVIII/1912 uh. jsou však tímto zákonem nedotčeny.

§ 57.

Provedení zákona.

Zákon tento provede ministr národní obrany v dohodě s ministry vnitra, spravedlnosti, veřejných prací, financí a zemědělství.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r.

Udržal v. r.